1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 66.

TE ZEGELEN

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 19 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **25** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie *Drenthe*,

Gelet op het Reglement op de Hoofd- en Beilervaarten en daartoe behoorende wateren en werken, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 25 November 1851 no. 9, alsmede op de bepalingen tot wijziging en aanvulling van gedacht Reglement, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 7 Augustus 1852 no. 73;

Brengen ter kennis van een ieder, dien zulks zoude mogen aangaan, dat door eene Commissie uit hun midden, in de maand September aanstaande, zal worden gehouden de gewone jaarlijksche Inspectie en Schouwing van de Hoofd- en Beilervaarten en de daartoe behoorende wateren en werken, en wel bepaaldelijk: van de Hoofdvaart, van Assen tot in het Meppelerdiep; van de Beilervaart, van Smilde naar Beilen, en van de nok- of leislooten, in die wateren uitloopende; van de Uffelter Boer- en de Havelter Boer- of Lokvaart, beide in de gemeente Havelte; van de Molenwijk en Norgervaart, en voorts van alle dwars- of hoofddiepen, diepen of wijken, waarvan de wateren met die der Hoofdvaart in verbinding staan, alsmede van de tot deze wateren, diepen of wijken behoorende werken, met uitzondering van de Nijeveensche Grift.

En worden mitsdien de belanghebbenden aangemaand, hunne panden in gemelde vaarten, dwarsdiepen, diepen en wijken, nok- of leislooten, stuwen en dammen, mitsgaders de waterlossingen, bruggen, vonders, schutten, duikers, pompen, waterstoepen, los- en laadplaatsen en andere waterwerken, benevens al hetgeen verder ten hunne laste is, in voldoenden staat te hebben, tot voorkoming van schade.

Voorts worden de onderhoudpligtigen hierbij uitdrukkelijk verwittigd, dat, behalve de tegenwoordige publicatie, vooraf geene hoegenaamde bijzondere aanzeggingen of waarschuwingen, om de ten hunnen laste staande gebreken of afwijkingen van het Reglement te herstellen, of te verbeteren, aan hen zullen worden gedaan, maar dat wegens verzuimen of overtredingen, welke ten dage der schouw zullen worden bevonden te bestaan, proces-verbaal van bekeuring opgemaakt en ter vervolging in regten opgezonden zal worden.

Gedaan te Assen, den 9 Augustus 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

Brengen hiermede ter kennis van de belanghebbenden, dat te rekenen van heden en tot nader order, op de Drentsche Hoofdvaart zal worden gevaren op vaste schutdagen en bij vloten, des dingsdags en vrijdags van ieder week; dat de afvarende schepen niet dieper zullen mogen geladen zijn dan 88 duim (3 voet) en de opkomende niet dieper dan 73 duim (2½ voet) terwijl telkens zooveel mogelijk door iedere sluis een opkomend tegen een afvarend, en door sluizen met dubbele schutkolken twee opkomende tegen twee afvarende schepen zullen moeten worden doorgeschut, en voorts met die bepaling, dat, wanneer de op de vaste schutdagen aan de veeneschutsluis aangekomene schepen alsdan niet alle kunnen worden doorgeschut, dit op den volgenden dag zal kunnen geschieden.

ASSEN, den 16 Augustus 1854.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

De BURGEMEESTER der gemeente Assen brengt ter kennis van het algemeen, dat de militairen hier garnizoen houdende, den 18 Augustus aanstaande hunne oefeningen in het schieten naar de schijf zullen hervatten, en dat dezelve geregeld zullen plaats hebben, des dingsdags en des vrijdags op het veld in het Veningerland onder Assen, gelegen ten westen van den weg naar ter Aard. Zullende alzoo ieder, ter voorkoming van ongelukken, de schotlijn, die zich van het zuiden naar het noorden uitstrekt en op ongeveer 25 passen van het huisje, door *H. Elfring* bewoond, aanvangt, behooren te vermijden.

ASSEN, den 15 Augustus 1854.

De Burgemeester voornoemd,
H. J. OOSTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen maken bij dezen bekend, dat de neringdoenden, die hunne waren in kramen of stallen, bij gelegenheid der Veemarkt te Assen op den 24 dezer maand ter verkoop wenschen aan te bieden, zich ter bekoming der noodige plaatsen zullen behooren aan te melden bij de Marktmeesters *H. H. Smeenge* en *G. Stel*, zullende de verloting der plaatsen geschieden in het Gemeentehuis te Assen, op Dingsdag den 22 Augustus eerstkomende, des namiddags te vijf ure, in bijzijn van een gedelegeerde van wege het Gemeentebestuur.

Wijders wordt bekend gemaakt, dat alle houders van hazardspelen van de markt zullen worden geweerd.

ASSEN den 14 Augustus 1854.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

17 *Aug.*

Uit Spanje hoort men nog weinig goeds.

Espartero is geen meester en de junta's, in de ure des opstands ontstaan, voeren nog steeds een hoog woord. Zij vertrouwen ook Espartero niet en doen steeds allerlei eischen. Vooral zijn zij gebeten op de Koningin-moeder. Toen het lijk van den Infant, broeder des Konings, die van schrik stierf in het hôtel van den Franschen Gezant, ter aarde werd besteld, hield de menigte den begrafenisstoet op straat staande, en eischte, dat de kist werd geöpend, opdat zij *zien* kon, dat Koningin Christina er niet in lag. Het geschiedde!

Deze Vorstin is nog altijd gevangene in het paleis harer Koninklijke dochter. Het verhaal, dat zij wezenlijk bij eene derde poging ontvlugte, was weder een vertelsel. Het Volk heeft groote plannen met deze Vorstin. Zij zal rekening en verantwoording doen en boete betalen en in een klooster staatsgevangene blijven. Of het zijn doel zal bereiken, is hoogst twijfelachtig. Het vraagt te veel.

Ook graaf San Luis, de vorige kabinets-president, zich schuil houdende in het hôtel van den Franschen gezant, wordt de vlugt belet. Alle uitgangen van dat hôtel zijn steeds door de menigte op het naauwkeurigst bewaakt.

Pucheta, de stieren-bevechter, die bij de jongste gebeurtenissen zoo groote rol speelde, zou benoemd worden tot chef der geheime politie. Die betrekking is door hem vacant *gemaakt*, door het fusilleren, op zijn bevel! van hem, die daarmede was bekleed.

Op 7 Augustus besloot de Ministerraad tot bijeenroeping der Cortes, welke vergadering den naam zal dragen van *Congres van afgevaardigden*.

Van het oorlogstooneel is weder zeer weinig te zeggen. Als het waar is, dat het bombardement van Bomarsund op 8 Augustus is begonnen, dan kan men elk oogenblik het berigt van de verovering dier sterkte verwachten. Uit de Zwarte zee geene belangrijke tijdingen. Daar zal het militaire drama van 1854 door eene grootsche daad worden gesloten.

Dat belooft men althans.

Volgens eene telegrafische dépêche uit Weenen, is Bucharest bezet door 10,000 Turken, en maakte men daar aanstalte, om de Fransch-Engelsche en Turksche opperbevelhebbers te herbergen. Maar — vraagt men teregt — zou de tegenwoordigheid der krijgsoversten dan niet geëischt worden bij de expeditie in de Krim, bij den grooten aanval op Sebastopol?

Het Russische leger wordt thans afgeschilderd als in een droevigen toestand verkeerende. Desertie is er aan de orde van den dag, de geleden nederlagen hebben het zelfvertrouwen des soldaats geknakt en zijn moed voor de toekomst zeer doen dalen. Die schildering zal wel overdreven zijn, maar het is toch aan te nemen, dat er moedeloosheid zal heerschen in de Russische gelederen. Des Czaars legerbenden — het moet erkend worden, hoe onbegrijpelijk het ook is — hebben luttel eer op het oorlogsveld behaald, en latere tijden zullen het moeten ophelderen, welke de oorzaken zijn, dat zij in Mei en Junij zoo weinig uitrigtten. Rusland heeft aan niemands verwachting voldaan. Maar wat zijn nu de plannen des Czaars? Hij trekt terug. Doet hij het om wezenlijk vrede te maken? Dat wordt met regt betwijfeld. Hij moet wel zeer moedeloos zijn en geen uitkomst wachten van den tijd, als hij de voorwaarden, de harde voorwaarden, aanneemt, die het Westen hem stelt. Velen denken daarom, dat de Czaar retireert, om in 't voorjaar met verdubbelde kracht en magt tegenover de geällieerden op te treden en betere vredes-voorwaarden te bedingen, als hij nu kan verkrijgen.

Het Fransche dagblad *la Patrie* wijdde dezer dagen een hoofd-artikel aan de kracht, door Frankrijk ontwikkeld, om, gesteund door Engeland, den Czaar het hoofd te bieden of liever te vernederen. Het wijst er op, hoe Frankrijk, in weinig maanden, drie vloten in zee bragt, zoo als het er geen had, zelfs niet in de glorierijkste dagen van Lodewijk XIV, en hoe het 100,000 krijgslieden naar het Oosten bragt, en er 150,000 gereed stonden om hunne broederen te volgen. Zoo is — roept de *Patrie* — Rusland gefnuikt, en staat het in nederige houding tegenover de geällieerden. Zóó is het ontzag voor den Noordschen kolossus geweken en de groote gedachten, die men van zijne honderd duizenden koesterde, vernietigd. En inderdaad, de alliantie heeft verbazende kracht ontwikkeld, en zij deed het, tot veler verwondering, in zeer goede overeenstemming. Velen voorspelden, dat het verbond tusschen Engeland en Frankrijk wel spoedig door tegenstrijdige belangen, bij geen gelijk doel, in duigen zou vallen, en zagen ook in de naijver en nationale trots der troepen een zeker beletsel tot verwijdering, maar hunne profetien zijn tot heden toe niet vervuld, en de beide Natien schijnen over het groote doel, 't welk zij gezamenlijk beöogen, aan deze of gene rede tot ergernis, niet veel aanspraak te gunnen.

Frankrijk is dan op dit oogenblik wel militair. *Honderd duizend* man over de grenzen gezonden en *honderd en vijftig duizend* gereed, om hen, zoo noodig, te volgen. Ook Parijs leverde dezer dagen een sprekend bewijs, hoe het militair karoth in de hoofdstad der beschaafde wereld, thans de eerste rol speelt. Er werd eene revue gehouden over de armée van Parijs. Daartoe waren bijeengekomen *tweëentwintig duizend* man infanterie, *drie duizend* man kavallerie en *duizend* man artillerie. Het defileeren hield een uur aan. Eene ontelbare menigte woonde dit militair schouwspel bij, en ook bij elke gelegenheid toont de Fransche Natie hare ingenomenheid met militaire schouwspelen — zeggen de bladen. Maar wat zegt het volk toch wel van den oorlog dien Frankrijk thans tegen Rusland voert? Dit blijft een geheim, want elke mingunstige beoordeeling van 's Keizers politiek, kan geen tolk vinden, die haar openbaar maakt. Die de daden en de ondernemingen der Regering niet goedkeurt, kan en *moet* zwijgen. Welk oordeel de Natie alzoo velt over den Buitenlandschen strijd, waartoe 100,000 Franschen hun vaderland moesten verlaten en 150,000 gereed zijn denzelfden weg te volgen, is dus een raadsel. Zeker is het, dat de Fransche industrie door dezen stand van zaken lijdt, en de aanzienlijke uitvoer naar Rusland van mode-artikelen of zoogenaamde *articles de Paris* geheel gestremd is, en even zeker is het verder, dat de burger, die leeft voor zijn beroep en daardoor voor zijn gezin, wel verlangend zal uitzien naar het einde van de verwikkelingen, die in zoo velerlei opzigten handel en nijverheid belemmeren en schadelijk zijn voor geheel Europa.

De nieuwe Onderkoning van Egypte heeft den graanhandel vrijgemaakt en daardoor het brood ook voor den armsten verkrijgbaar gesteld. Hij heeft echter met eene zeer groote moeijelijkheid te kampen; en dat is geldgebrek. De schatkist is ledig en alle ambtenaren zijn crediteuren van haar. Waarom of dan toch de overledene Onderkoning zoo verwonderlijk vrijgevig was in het verleenen van hulp aan den Sultan? Hem mogt wel worden toegeroepen: „gij snijdt riemen van een andermans leêr." De overleden Onderkoning — zeiden wij — doch dat is niet geheel juist. Hij stierf op echt Turksche manier, dat is, hij werd *geworgd* door twee Mamelukken, die getuige waren dat de Onderkoning twee hunner kamaraden op eene buitengewone wijze naar de andere wereld zond. Zij zagen hetzelfde lot te gemoet en om dat te ontgaan, worgden zij hun Gebieder, en namen zoo veel kostbaarheden mede, als ze in der haast konden inpakken. Het schijnt dat men zoodanige operatie in Egypte zonder veel opspraak kan volvoeren. Volgens gerucht echter, is een der worgers in hechtenis genomen.

De geworgde Vorst heeft — zegt men — groote schatten nagelaten. Men begroot die zelfs op 100 millioen gulden. De schatkist hoopt mede te erven.

DE VERTELLER ENZ.

De peet-oom.

Op een avond van het jaar 1649 zat meester Roullard, een der voornaamste juweliers van Parijs, in zijn winkel en las blijkbaar oplettend een rijk versierd papier. Op eenigen afstand van hem zat zijne nicht Jeanne, een schoon, achttienjarig meisje, met donkerbruine lokken en levendige, gitzwarte oogen, die bestendig van haar werk naar de winkeldeur werden gerigt. Eindelijk vouwde mr. Roullard zorgvuldig het papier op, en fluisterde, terwijl een tevreden lachje zijne trekken plooide, op geheimzinnigen toon zijne nicht toe:

„Het is alles in orde, de heer kardinaal moet mijn verzoek toestaan."

„Wel, oom, wat schijnt gij toch naar dien titel van hofjuwelier te verlangen," antwoordde Jeanne, wier gedachten blijkbaar niet bij het gesprek verwijlden, want hare oogen bleven zonder ophouden op de straat gerigt.

„Verlangen naar den titel van hofjuwelier?" riep Roullard, „wel natuurlijk doe ik dat, en als ik het er maar toe krijgen kan, dan is mijn geluk gemaakt."

„Ik dacht altijd, oom, dat gij rijk genoeg waart?"

„En al ben ik dat, kan men dan ooit rijk genoeg zijn?" zei Roullard ernstig. „En dan neemt gij in 't geheel niet de eer in aanmerking, van tot het hof te behooren?"

„Eer? dat zou de vraag nog zijn," zeide het meisje halfluid. „Ik vrees dat de titel u nog in ongelegenheid zal brengen."

„Waarom?"

„Omdat tot nog toe al uwe klanten tot de partij van den prins behoorden."

„Welnu?"

„En gij nog al gewoon waart, veel aan te hooren dat ten nadeele van den kardinaal gezegd werd. Ja, gij zelf hebt u niet ontzien om,"

„Stil!" viel de juwelier de spreekster in de rede, wijl hij haar door een toornigen wenk het stilzwijgen oplegde. „Over zulke dingen moogt gij nooit weer spreken. Ik heb mij misschien wel eens aan eene scherts tegen zijne Eminentie schuldig gemaakt. Dat was niet goed van mij. Daar ik echter opregt voor mijne zonden uitkom, zoo hoop ik ook vergiffenis te erlangen."

„Dat is alles goed en wel, maar uw knechts en gezellen hebben dezelfde gewoonte aangenomen."

„Dan moeten zij die maar afleggen," antwoordde de oude met vastheid. „Ik heb ten minste geen lust mij door mijne werklieden in ongelegenheid te laten brengen. Toen ik van mijnheer de kardinaal kwaad gesproken heb, kende ik hem niet; buitendien leefde toen mr. Vaubar nog, en had ik geen kans om diens plaats te verkrijgen. Dit is nu alles veranderd. Eerst gisteren, toen ik Julien naar de diligence gebragt had, hoorde ik dat hij overleden was. Apropos, is Julien reeds terug?"

„Neen, oom," antwoordde Jeanne, die al dien tijd naar buiten had getuurd. „Ik kan niet begrijpen waarom hij zoo lang weg blijft, ik ben zeer ongerust."

Roullard zag zijne nicht met een doordringenden blik aan, en zeide toen op ontevreden toon: „Gij schijnt nog al spoedig ongerust te worden over alles, wat dezen Julien Noirand betreft. Gij hebt zeker nog steeds plan om hem te trouwen?"

„Het was de laatste wensch mijner moeder," antwoordde Jeanne, met eene stem die van innerlijke ontroering beefde.

„Ja, dat is heel goed, maar ik heb andere plannen. Daar ik u een aardig vermogen kan geven, zult gij de vrouw van een rijk man worden, en die Noirand bezit geen honderd kroonen."

„Maar waarschijnlijk kan hij ook door de wereld komen en rijk worden."

„Wel zeker, al was het maar door een wonder," hernam de oom op spotachtigen toon. „Hij denkt zeker, dat die italiaansche avonturier, die eens bij zijne moeder inwoonde en bij zijn doop de plaats van peet bekleedde, eensklaps zal te voorschijn komen, om voor hem wonderen te doen. Heet hij niet Giuliano?"

„Maar, oom, gij weet toch wel, dat Julien daar immer den gek mee scheert."

„Juist, en daar zijne vooruitzigten op rang en rijkdom alles behalve schoon zijn, zoo weiger ik mijne toestemming tot dit huwelijk, en verzoek u, in het vervolg hem nimmer uwe aandacht te wijden. Ik kan dit niet op eens zeggen, maar gij moet mij te hulp komen, om hem alles goed te verstaan te geven. Gij begrijpt wel, dat, als ik hofjuwelier ben, zulk een huwelijk niet voor u past. Dan kunt gij slechts een edelman trouwen."

Het gesprek werd afgebroken door de komst van eenige klanten. Deze waren: Jean Dubois, Colbert en den kommandant van Souvré, alle drie aanhangers van den kardinaal en vroeger zelden of nooit in Roullard's winkel gezien.

18 *Aug.*

„Bomarsund wordt door 20.000 Franschen en 2000 Engelschen bestookt, en een uitval, door de Russen ondernomen, met groot verlies hunnerzijds afgeslagen."

Zoo luidt eene telegrafische dépêche, die elk oogenblik kan worden gevolgd door de tijding: „Bomarsund heeft zich overgegeven."

Men vraagt, gedachtig aan de bekende Fransche dagorder, waarin gezegd werd, dat Keizer Napoleon aan het Noorden zou toonen, wat de Fransche wapenen vermogten, of de verwoesting en inneming van Bomarsund het schitterende wapenfeit is, waarop die dagorder doelde?

De Russen hebben in Azie op de Perzische grenzen eene schitterende overwinning behaald. Ruim 3000 Turken sneuvelden, terwijl zij op het slagveld lieten 4 kanonnen en 17 vaandels, en zich twee kampen zagen ontnomen. Het schijnt, dat de Russen in Azie gelukkiger zijn op 't oorlogsveld, dan die aan den Donau. Hebben zij meer moed? Zijn zij beter georganiseerd? Worden zij beter aangevoerd? Wij weten het niet.

De heer von Wrangel zou bovenstaande overwinning hebben behaald.

Men wachte echter nadere tijdingen over dit gewigtig feit.

Bucharest is thans in de magt der Turken. De bevolking dier stad heeft een onderwerpings- of huldigings-adres aan den Sultan gezonden. Velen achten dat nog al gewaagd, bij de herinnering aan Gortschakoff's waarschuwing. Toen deze de stad verliet, zeide hij: „houdt u stil, toon niet meer sympathie voor hen, die na ons komen dan voor ons, want ik kom over eene maand terug en zal beloonen en straffen."

„Dat was meer grootspraak," zeggen sommigen, maar de verstandigen blijven er bij, dat met de opvolging van Gortschakoff's raad het minst gewaagd is.

Van Kroonstadt wordt niet meer gesproken, en hoe men het met Sebastopol zal maken, is nog niet zeker.

Eindelijk is te Madrid het decreet verschenen, dat de Cortes bijeenroept. Vraagpunten, rakende de dynastie, zullen door dat Wetgevend Ligchaam niet worden behandeld, zeer tegen den zin van den stierenbevechter, die inmiddels zijn huisbezoek voortzet en de hôtels der Gezanten bewaakt, opdat deze en gene hooge Staatkundige personaadjes, die zich schuil houden, niet ontsnappen. Men zegt echter, dat San Luis, als priester vermomd, is ontvlugt. Dit wordt ook tegengesproken.

Espartero heeft eene moeijelijke taak. Zijne taktiek is blijkbaar, om tijd te winnen, terwijl 's volks waakzaamheid vermindert en zijn toorn afneemt, en zoodoende de Monarchie, de Koningin en de Koningin-moeder buiten alle gevaar te brengen.

Wij hebben gezegd, dat zich al spoedig nog eene andere magt zou doen gelden, dan die der volks-souvereiniteit. Dat merkt men reeds op. Eene der eerste bewegingen van de nieuwe bewindslieden was de hervorming van den hofstoet der Koningin, meestal bestaande uit lieden, die de Koningin Moeder zeer zijn toegedaan. Moeijelijke taak! Dat ondervond Sotomaijer, die zich daarmede had belast. Naauwelijks stak hij de handen daartoe uit, of hij nam zijn ontslag. Het dienstdoend personeel begreep verheven te zijn boven elke staatkundige beweging en wilde het paleis niet verlaten.

Waarlijk, in Spanje is wel een Ministerie te wijzigen, een kabinet te verjagen, maar die de hand steekt in de dienstbare hof-club, grijpt in een wespen-nest.

De junta's zitten steeds op het gestoelte der eere en der magt. Zij bevelen, decreteeren, ontbinden en organiseren, wat hun hart lust. Zoo heeft zich nu eene commissie gevormd, die Espartero zal vragen, welke staatkunde hij denkt te volgen en daarbij eene menigte eischen en raadgevingen van allerlei aard zal voegen.

Te Barcelona is de rust hersteld. De troepen waren daartoe gedurig handgemeen met de werklieden. In 't laatste bedrijf van dat ellendige drama werden twee werklieden, die de machines in de fabrijken hadden vernield, *opgehangen*. Zoo gaat het! Maak het volk vrij, het gaat zich te buiten, en — het wordt gestraft!

De beschouwingen der Engelsche bladen over de jongste zitting van het Parlement zijn bitter, en de *Times* voert daarin het grootste woord. De oorzaak van zijnen wrevel is eigenlijk te zoeken in de werkeloosheid der Engelsche vloot tegen Rusland. Dat komt er van, als men zoo hard victorie blaast vóór den slag!

De Oostenrijksche vrijwillige leening komt niet geheel vrijwillig vol, althans de Joden te Pesth waren niet inschrijvings-ziek, ('t is zeker geen speculatie!) en hielden zich als of zij er zoo niets van wisten of er niets meê te doen hadden. De Keizerlijke Regering dacht er echter anders over en liet hare hooge ontevredenheid over die niet-deelneming aan het Israëlitisch kerkbestuur blijken, en zeide er bij, dat zij, die niet inschreven, *slechte patriotten* waren. Dat werd *verstaan*, en het kerkbestuur liet dadelijk eene inteekenings-lijst rondgaan. De R.-Catholieke geestelijkheid daarentegen ijvert zeer voor eene ruime inschrijving en de Bisschoppen zelve gaan daartoe met groote sommen voor.

Het nieuwe Grieksche Ministerie heeft zijn staatkundig programma openbaar gemaakt. Het is verbazend rijk aan schoone beloften. Het Europeesch formulier, 't welk gewoonlijk aan alle kabinetten tot grondslag dient, is ook hier gevolgd. Het Grieksche Gouvernement belooft alles te doen, wat een Volk met eenig regt kan eischen. Er is geene Natie in Europa, die niet hetzelfde is beloofd, zelfs de Napelsche hoorde eens zoo iets, doch er is ook geene Natie, die niet pruttelt: „wij ontvingen geenszins de helft van 'tgeen ons is aangezegd." Dat is echter niet alleen de schuld der kabinetten, maar ook die der Volkeren zelve. Deze misbruikten dikwijls wat hun werd gegeven, zóó, dat men hen niet alleen het geschonkene weer ontnam, maar ook dat, 't welk zij voorheen reeds bezaten.

Uit Italie hoort men nog veel droevig nieuws en de grondtoon daarvan is altijd: miskenning of geringschatting van de wettig gestelde Overheid. Intusschen zal er ook een blijde tijd komen voor het Kanaän der R. Catholijke geestelijkheid. Al de Bisschoppen der R. Catholijke wereld zullen in October eerstkomende te Rome bijeenkomen, om beraadslagingen te houden over het vraagstuk der onbevlekte ontvangenis van Maria, en deel te nemen aan de zonder twijfel te wachten afkondiging van dat leerstuk, waarnaar met zoo veel ongeduld wordt uitgezien.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

In de vergadering van het nederlandsche onderwijzers-genootschap, den 11 dezer te Tiel gehouden, is besloten de eerstvolgende algemeene vergadering te Middelburg te houden.

— Men verneemt, dat Z. M. de Koning zich aanstaanden Zondag naar het Loo en den 5 September naar het kamp begeven zal. Z. M. zal tot den 15 Sept. in het kamp blijven, dus 10 dagen.

— De *Leeuwarder Courant* van 15 Aug. deelt het volgende mede: „Naar wij vernemen, is de Engelsche zeeofficier, die zich te Harlingen bevond, in den vroegen ochtend van gisteren, met het schip de *Jonge Albert*, zonder eenige lading en alléén met de noodige ballast, uit de haven dier stad naar Engeland vertrokken, nadat vooraf het op den bodem gelegde conservatoir beslag door den arrestant was opgeheven. Dit vertrek moet hebben plaats gegrepen buiten eenige daartoe strekkende order van het Nederlandsche gouvernement. De kapitein *van der Zee* is niet mede vertrokken."

— Uit officiële bij het departement van marine ontvangen rapporten van den commandant van 's rijks zeemagt in Oost-Indië en inspekteur der marine aldaar, blijkt, dat de oorzaak van het verbranden der korvet *Sumatra*, op de reede van Kema (eiland Celebes), den 16den Mei 1854, is toe te schrijven aan de ontbranding van een in de kaaskamer den vorigen middag geborgen zak, gevuld met koffijboonen, welke kort te voren gebrand waren, en dat, na de eerste ontdekking daarvan, den volgenden morgen omstreeks $3\frac{1}{2}$ ure, reeds zulk een walm en rook te voorschijn kwamen, dat niemand meer het in het tusschendeks kon uithouden. Alle aangewende pogingen om den brand meester te worden, hebben niets gebaat. Hij nam met zulk eene verschrikkelijke woede toe, dat slechts weinige uren na de eerste ontdekking, de korvet hulpeloos verloren was, en er aan het behoud der menschenlevens moest gedacht worden. Binnen twaalf uren was dit schoone schip eene prooi der vlammen en zonk het achter zijne ankers weg. De geheele bemanning is gered. De kapitein-luitenant ter zee *Wipff* roemt zeer den ijver en het gedrag der officieren en schepelingen. Onvermoeid stonden allen hem op dien noodlottigen morgen bij. Behalve hetgeen die hoofd-officier tot hun aller lof mededeelt, valt ook in het bijzonder te vermelden het moedige gedrag van den luitenant ter zee der tweede klasse jhr. *N. A. Holmberg de Beckfelt*. De officierskok *A. A. Dijkhoff*, namelijk, lag bewusteloos in het tusschendeks en alle pogingen der overige schepelingen om hem te redden bleven vruchteloos, want verstikkende rook dreigde hen met hetzelfde lot. De luitenant ter zee *Holmberg de Beckfelt* liet zich echter langs een eind touw in het tusschendeks zakken, wist dit om het ligchaam van den ongelukkige vast te krijgen, waarna beide gelijktijdig op het dek werden gehaald en de versche lucht den bewusteloozen spoedig deed bijkomen. Zoowel officieren als mindere schepelingen hebben weinig of niets van hunne goederen kunnen redden.

's Gravenhage, 14 Aug. Gisteren heeft de 2de luit. *van der Sijssen*, van de batterij rijdende artillerie, die uit de residentie vertrekkende batterij tot buiten Delft uitgeleide gedaan. Terugkeerende werd zijn paard door een aankomend rijtuig, van boven en van binnen talrijk met muzikanten bezet, schichtig, met dat gevolg, dat ruiter en paard in de diepe gracht voor de Akademie stortten en het niet dan met de grootste moeite is mogen gelukken, gemelden officier te redden, terwijl het paard in de gracht bleef.

16 Aug. Z. Exc. de heer *Bouwman*, Minister van H. M. de Koningin van Spanje bij het nederl. hof, is, na eene afwezigheid van ongeveer zes weken van Madrid, in de residentie teruggekeerd.

— Heden ten 11 ure heeft de Synodale vergadering hare zittingen hervat.

— Gisteren avond werd het hôtel van den franschen minister, baron *d'André*, bij gelegenheid van den naamdag des keizers der Franschen, prachtig met gas verlicht.

's Bosch, 16 Aug. Tegen den verloskundige *Bodenstaff* te Uden, bij Grave, heeft de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch, regtsingang verleend, wijl hij in volslagen dronkenschap eene vrouw verlost zou hebben, onder welke behandeling en ten gevolge waarvan *vrouw en kind bezweken zijn.* *Arnh. Ct.*

Arnhem, 13 Aug. De werken voor de verlenging van den Rijn-spoorweg van hier naar Pruissen naderen met rassche schreden hunne voltooijing. De aarden baan tusschen het station Arnhem en den IJssel is bijna op de hoogte gebragt, en de daarin voorkomende kunstwerken zijn mede nagenoeg voltooid. Van de zijde van Pruissen vernemen wij, dat aan het gedeelte der lijn tusschen de nederlandsche grenzen en Oberhausen met kracht gewerkt wordt; dat voor sommige gedeelten van dat trajekt de aarden baan reeds is aangelegd en voor het overige de aanbesteding onlangs heeft plaats gehad. Het laat zich alzoo aanzien, dat deze spoorweglijn van Arnhem naar Oberhausen in het aanstaande voorjaar voor het publiek zal kunnen worden opengesteld.

Groningen, 15 Aug. De aanvoer van koolzaad aan onze graanmarkt was gisteren weder zeer aanzienlijk, en werd geschat op tusschen de 1200 à 1500 last. De prijzen waren niet hooger en de handel was eenigzins gedrukt, ofschoon de puike soorten, geschikt ter verzending nog al kooper vonden. — Voegt men bij deze 1200 last de 700 last, die II. vrijdag ter markt was, dan bedraagt de geheele aanvoer van koolzaad, blijkens onze vorige opgave, aldaar dit jaar nu reeds de verbazende hoeveelheid van omstreeks 5500 last, waarvan de gemiddelde prijs was *f* 11—50 per mud, alzoo ter waarde van *f* 1,897,500.00. — In den prijs der rogge, die gisteren mede ruim was aangevoerd, heeft eene daling van 70 a 75 cents per mud plaats gehad.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De minister van financiën heeft geweigerd magtiging te verleenen tot de ontginning van 1200 bunders land, welke magtiging gevraagd was door een zeer voornaam kapitalist, die een gedeelte der bosschen van *Lodewijk Filips*, o. a. het bosch van *Villiers*, had aangekocht. De weigering heeft ten doel om het misbruik tegen te gaan, dat van de ontginningen van grond wordt gemaakt. Tegenwoordig worden jaarlijks 10,000 bunders in Frankrijk ontgonnen, en gaat die zoo voort, dan zou door het doen verdwijnen van boschgronden de openbare gezondheidstoestand worden benadeeld.

— Bij gelegenheid der viering van den *Napoleons-dag* zijn niet minder dan 2582 personen begrepen onder de amnestie, welke 15 dezer in den *Moniteur* voorkomt.

— De *Moniteur* deelt bijzonderheden mede omtrent de ontscheping der expeditionaire troepen op Bomarsund, welke den 8 plaats had. Eene Fransche korvet en het Britsche schip *Amphion* hebben eene batterij van 5 stukken geschut vernield. Het korps rukte tegen de hoogte op, welke de vestingwerken beheerschen. Drie schepen beschoten de forten.

Parijs, 15 Aug. Heden morgen ten 6 ure verkondigde het geschut der Invaliden aan de hoofdstad het feest van den dag, den naamdag des Keizers. Het weder is uitmuntend, en heeft reeds vroeg naar al de plaatsen tot openbare vermakelijkheden bestemd, een digten volksdrom doen heenstroomen. Parijs is opgevuld met bewoners der departementen en vreemdelingen, met de pleiziertreinen aangebragt. Ten 12 ure hebben al de groote staatsligchamen zich naar de kerk Notre Dame begeven, om eene plegtige mis en een *Te Deum* bij te wonen. De gewone groote mis werd ten 11 ure in de kerk der Invaliden gevierd. Omstreeks het middaguur namen de feestelijkheden op de Seine, op het veld van Mars en aan de barrière du Trône een aanvang. De gisteren reeds begonnen toebereidselen voor de illuminatie doen eene allerschitterendste verlichting verwachten; het vuurwerk zal in lang zoo fraai niet zijn gezien. Op het stadhuis werd een groot banket gegeven: de Ministers, de grootwaardigheidbekleeders van het huis des Keizers en van dat der Keizerin, de voorzitters der groote staatsligchamen, de opperbevelhebbers des legers, der keizerlijke garde en der nationale garde, de aartsbisschop van Parijs, de prefekt van policie, de afgevaardigden van het Seine-departement, de leden van den gemeenteraad en van den raad der prefektuur enz. enz. waren tot bijwoning daarop uitgenoodigd. In de fraai versierde troonzaal waren vier tafels aangerigt; gedurende den disch liet de muziek van het 32e linie-regement zich hooren.

Parijs, 16 Aug. Het feest van gisteren eindigde even schitterend als het was begonnen. Het geschut van de Invalieden kondigde ten 6 ure de feestelijkheden van den avond aan. De illuminatie van de Champs-Elysées was bijzonder glansrijk; zij geleek eene onafzienbare vuurzee. Onder de volksvermakelijkheden die den dag opluisterden, behoorde de voorstelling van de verdediging van Silistria; zij was allezins geschikt de geestdrift der bevolking ten top te voeren. De vertooning begon met voorposten-gevechten; de kozakken rooven en moorden, en de arme bewoners der omstreken zoeken eene schuilplaats in de vesting. De Russen wagen hierop een storm en worden teruggeslagen. Geen kruid wordt daarbij gespaard, en met slechts weinig fantazie kon men zich een veldslag voorstellen. Daarna wordt er feest gevierd, ter eere van den komst der Franschen op turkschen bodem. Vervolgens volbrengen de Russen een nieuwen storm, doch krijgen weder de nederlaag. Het geheel eindigt met de begrafenis van *Mussa-pacha*, den dapperen verdediger van Silistria. Deze vertooning was inderdaad grootsch en indrukwekkend. Het getal der aanvallers beliep 1500, dat der verdedigers 800 man. Verscheidene stukken geschut waren daarbij in gebruik, en minstens 500 kavalleristen namen deel aan den strijd. Wat de vesting betreft, zij liet niets te wenschen over. In het verschiet zag men Silistria met zijne door verdedigers bedekte wallen; op den voorgrond was het fort Abdul-Medschid zigtbaar, dat, zoo als gezegd, de Russen driemaal bestormden. Ook de water-festiviteiten op de Seine werden door tallooze toeschouwers met genoegen bijgewoond, en hoewel op het veld van Mars, op de Elyzeesche velden en aan de Seine-oevers de menschenmassa onbeschrijfelijk groot was, waren de schouwburgen propvol. Tot dusverre is nog niets vernomen van eenige stoornis van het feest. De wachtposten waren gisteren verdubbeld, en een deel van het garnizoen was gekonsigneerd.

ENGELAND.

In de vergadering van het Hoogerhuis van 11 dezer zeide de Minister *Clarendon* o. a., dat het bij de openbaarmaking der gewisselde nota's, blijken zal, dat Oostenrijk evenmin als de Westersche mogendheden voornemens is zich bij den terugkeer tot den vóór den oorlog bestaanden staat der zaken te bepalen. „Frankrijk en Engeland," dus besloot hij zijne rede, „zullen in hunne pogingen niet verflaauwen; zij steunen op hunne eigene groote hulpbronnen, op de regtvaardigheid hunner zaak en op de binnenlandsche ondersteuningen, die zij ondervinden. En, mylords, hoewel wij bereid zijn over den vrede te onderhandelen, hebben wij besloten zulks nooit te doen, alvorens wij goeden waarborg voor het ter goeder trouw geuit voornemen hebben, om zoo-

---

Zij hadden van een voortreffelijk werkstuk gehoord, dat in zijn winkel voorhanden was, en kwamen dit eens bezigtigen. De dikke juwelier overlaadde hen met beleefdheden, haalde zijn ganschen winkel om, ten einde hun verschillende zaken te toonen, en liet in zijne gesprekken vele betuigingen van eerbied en trouw jegens den kardinaal invloeijen. Hij geleek veel op een weerhaan, en veranderde met den wind van politieke denkwijze. Zijne overtuiging stond slechts vast, als hij zijn eigen voordeel er door kon bevorderen. Dit was bij hem immer het geval geweest, en daar hij waarlijk een geschikt werkman was, had hij langzamerhand eenigen roem en een aanzienlijk vermogen verworven. Hij had juist eenige voorwerpen bij elkander gelegd, die hij den heer Colbert, ter wille van diens invloed bij den kardinaal, tot betrekkelijk lage prijzen verkocht had, en was op het punt om eene nieuwe lofrede op zijne Eminentie te beginnen, toen de deur geopend werd en een jongman van omtrent 25 jaren binnen trad, wiens gelaat wel is waar door de pokken geschonden was, doch door deszelfs zachtzinnigheid en openhartigheid terstond een ieder voor hem innam. Na de vreemdelingen beleefd gegroet te hebben, wierp hij een pakje op de toonbank, en zeide: „Goeden morgen oudje; ik hoop niet, gij dat ongerust over mij geweest zijt. Ik kon gisteren avond niet terug komen. De heer van Nagent hield mij bij zich, om iets voor hem te repareeren."

„O, komt gij van den graaf?" vroeg Colbert. „Hoe bevond hij zich?"

„In volmaakten welstand, mijnheer."

„Dan," hernam de eerste, „moet hij ook weder iets tegen den kardinaal in den zin hebben."

„Natuurlijk," riep Julien lagchend, „hij zong mij twintig verzen voor uit een gedicht, dat hij juist gemaakt had."

„Hoe durfde hij zoo iets wagen?" riep Roullard.

„Waarom niet," antwoordde Julien, „hij had zelfs de goedheid mij eenige verzen te leeren. Wacht even, hoe was de wijs ook weer? 't Zal me daar wel invallen."

Roullard kuchte, knipte met de oogen en gaf alle mogelijke wenken, doch de jongman scheen ze niet te begrijpen. Hij was gewoon den kardinaal op allerlei wijze te hooren bespotten en belasteren, en kon dus ook niet denken dat mr. Roullard zoo in eens van denkwijze veranderd was. Na zich eenige oogenblikken bezonnen te hebben, begon hij dan ook het schimpdicht te zingen.

„Julien!" riep Roullard, die van vrees en schrik beefde als een riet.

„Laat hem maar begaan! viel hem den kommandeur in de rede, die, hoewel een aanhanger des kardinaals, er toch zeer veel vermaak in schiep. „Ik houd veel van schimpdichten en heb t'huis een gansche collectie Mazarinades."

„Ei, juist als onze mijnheer hier," zeide Noirand. „De kamerdienaar van den heer de Longueville zendt hem alles wat hij maar vinden kan."

De juwelier stamelde een antwoord, dat echter om het luid gelach, dat te gelijker tijd ontstond, niet gehoord werd. Eindelijk vroeg hij de jongman ongeduldig, waarom hij daar bleef staan, en of hij dacht, dat er niets te doen was.

Vervolg hierna.

Ziekte in de gewassen.

Een Belgisch blad bevat den volgenden brief, van een bevoegd beoordeelaar, over de talrijke oorzaken van de ziekten der gewassen en der vruchtboomen.

Mijnheer de Redacteur!

„In de omstreken dezer stad (Namen) bemerkt men eene bijzondere verandering bij verschillende gewassen en vooral bij de pruimboomen, kersenboomen, lindeboomen, hopplanten enz. Deze ontaarding, die den oogst van velen dezer gewassen schaadt of geheel vernielt, trekt levendig en teregt de aandacht des publieks. Deze omstandigheid noopt mij eenige regelen tot u te rigten, betreffende den aard van deze ramp.

De bladeren en vruchten der gewassen zijn bedekt met eene soort van zwart roet, dat op hunne oppervlakte verdeeld en verdund schijnt; op de punten waar zij het overvloedigst voorkomt, zwelt deze zwarte stof op tot poederachtie bolletjes, waardoor de bladen dikwijls doorboord worden, als waren zij door eene zure of alkalische oplossing uitgebeten. De bovenste oppervlakte der bladen heeft daarvan gewoonlijk te lijden. De blad-bloem- en vruchtstengels en kleine stengels zijn er gewoonlijk mede bedekt, bij de pruimen zijn het vooral de deelen, die den vruchtstengel omringen, doch men kan duidelijk zien, dat de zwarte stof van den vruchtstengel naar binnen geloopen is; men kan ook merken, dat zij van het eene blad op het andere loopt, en zij vloeit zelfs van de bladeren op de planten, die aan den voet van den boom groeijen.

Men zou al dadelijk denken, dat de dauw of de regen deze roetachtige stof uit den dampkring gecondenseerd en op de planten meê gevoerd heeft, deze onderstelling aannemende is het echter wonderlijk zijn, dat die stof zich bij voorkeur op sommige planten hecht, want op alle planten komt zij niet;

danige voorwaarden aan te nemen, die wij billijk achten, en tot het helpen handhaven van welke geheel Europa evenzeer geregtigd is als het daarbij belang heeft.

— In het Lagerhuis heeft Lord *D. Stuart* eene ruim 372 vt. lange en door 13,564 ingezetenen van Glasgow onderteekende petitie ingediend, waarin aangedrongen wordt, dat er geen vrede met Rusland gesloten worde, tenzij het koningrijk Polen in zijne vorige onafhankelijkheid en integriteit hersteld worde.

DUITSCHLAND.

In verscheidene provinciën van Pruissen levert de oogst dit jaar eene opbrengst, viermaal grooter dan in het vorige.

— Uit een artikel van *Lloyd* schijnt men te mogen opmaken, dat Oostenrijk met het bezetten der Donau-vorstendommen eene „vreedzame verovering" dier gewesten ten doel heeft.

— De *Presse* maakt opmerkzaam op de belangrijke omstandigheid in den tegenwoordigen staat van zaken, dat de electrische telegraaf tusschen Weenen en Petersburg reeds geheel voltooid is, zoodat b. v. prins *Gortschakoff* den 8 Augustus te Weenen een Keizerlijk besluit kon mededeelen, dat den 7den te Petersburg genomen is.

BELGIE.

Brussel, 14 Aug. Jl. Vrijdag zijn in deze stad eenige inhechtenisnemingen bewerkstelligd, die met de politiek in verband schijnen te staan. *Victor Considérant*, het bekende hoofd der phalansteriaansche leer, is in de gevangenis der Petits-Carmes gebragt, beschuldigd, naar men zegt, wapenen te hebben aangekocht met het doel een komplot tegen het fransche bewind te smeden. Ook de heer *van der Elst*, hoofdambtenaar bij den ijzeren spoorweg, is gearresteerd. Men verhaalt dat de justitie in zijne woning, of op zijn bureau aan het Noorder-station, eene kist gevonden heeft, die hem door een fransch politiek uitgewekene uit Luik zou zijn toegezonden, en waarin eene helsche machine en een pistool met twaalf schoten waren geborgen. *Considérant* heeft verklaard, de wapenen te hebben gekocht om ze naar Texas te zenden alwaar hij, hetgeen zeker is, een phalansterium heeft georganiseerd; door *van der Elst* is verklaard, dat hij de kist alleen ontvangen heeft, om den uitgewekene, die ze hem toezond, van dienst te zijn, en dat deze hem gezegd had, dat zij niets dan zeep bevatte. Behalve genoemde twee personen zijn nog in hechtenis genomen een ander fransch uitgewekene, de afzender van de kist en de vervaardiger van eenige bommen, die zich met (volgens anderen zonder) het helsche werktuig in de kist hebben bevonden.

15 Aug. Naar men wil zou het komplot, waarvan berigt is gegeven, niet tegen de fransche maar tegen de belgische regering gesmeed zijn. Het getal der gearresteerden is vier: *van der Elst, Victor Considérant, Brunet* (*de l'Argentière*) en *Sanders*, van Luik. Men zegt dat de heer *Brunet*, oud officier in Belgische dienst, sedert verscheidene jaren te Brussel woonachtig, en dus geen politiek uitgewekene, aan den wapensmid *Sanders* eenige lonten besteld heeft. Bij de bestelling waren 60 fr. op rekening gevoegd. In den brief van *Brunet* aan *Sanders* zou o. a. voorkomen: „Wat den heer *Victor Considérant* betreft, ik heb liever dat gij met hem zelven spreekt." Alleen op deze woorden zou *Considérant* als medepligtig aan het komplot beschouwd worden, althans wanneer er een komplot bestaat. De vrienden van *Considérant* ontkennen, dat hij de wapenen besteld had, waarvan aanvankelijk sprake was; hij had alleen een karabijn voor zich zelven en eene voor een zijne vrienden in Texas besteld, tot wien hij zich eerstdaags zou begeven. Men twijfelt niet of *Considérant* zal na konfrontatie worden in vrijheid gesteld; ook hoopt men dat *van der Elst* spoedig ontslagen zal worden.

SPANJE.

Het Madridsch dagblad *Tribune* somt de schuld der koningin-weduwe *Maria Christina* van Bourbon aan den Staat dus op: 24 millioen, die zij van 1843 tot 1840 onwettig als Koningin-Regentes ontvangen heeft, naardien zij, kort na den dood van haren eersten gemaal, ten tweeden male gehuwd is; 12 millioen, die haar bij hare terugkomst uit Frankrijk betaald zijn voor de drie jaren, welke zij buitenslands doorbragt, en 35 millioen, het verschil tusschen Spaansch en Amerikaansch geld, voor de tien jaren, dat zij haar jaargeld op de schatkist van Cuba getrokken heeft, makende te zamen een bedrag van 71 millioen realen. „Met het zweet der bevolking, zoo voegt dat blad daarbij heeft de familie *Rianzares* haar paleis van Calle de las Rejas gesticht, landgoederen te Tarrancon aangelegd, de kolenmijnen van Langres verkregen, een groot gedeelte van den Gyonspoorweg zich toegeëigend, vele aandeelen in de kanalisatie van de Ebro en in de Spaansche maatschappij van nijverheid genomen, met senor *Salamanca* in verschillende spoorweg-ondernemingen deelgenomen, en te Havanna werkplaatsen en andere ondernemingen gevestigd."

— Aan *Victor Hugo* zal het verblijf in Spanje vergund worden, even als aan alle vreemde uitgewekenen en ballingen, wier gedrag geen wettigen grond van achterdocht oplevert aan de regeringen van met Spanje bevriende of verbonden natiën.

— Te Barcelona hebben de zaken een minder ongunstigen keer genomen. Men wil dat Generaal *Manuel de la Concha* van zijn voornemen, om *dom Pedro* van Portugal tot koning van Spanje uit te roepen heeft afgezien op verzoek van den infant *don Enrique*. Men weet dat deze infant geruimen tijd als balling leefde, ten gevolge van zijne liberale denkbeelden en van het huwelijk, dat hij tegen den wil zijner bloedverwanten aanging. Door zijne antecedenten is hij geroepen eene rol te spelen in de omwenteling. Met generaal *Concha* innig verbonden, moet hij van dezen verkregen hebben, dat aan het ontwerp betreffende den jeugdigen Portugeschen Koning vooreerst geen gevolg wordt gegeven. Barcelona is rustig, doch de meeste winkels zijn gesloten en de straten ledig. In den avond van den 9den heeft het bataljon van Tarragona, gekantonneerd te Sarria (eene voorstad van Barcelona) zich aan nieuwe daden van insubordinatie schuldig gemaakt. Onmiddellijk werd eene aanzienlijke magt derwaarts afgezonden; twee der muitende soldaten werden gevat, veroordeeld en op staanden voet gefusilleerd.

RUSLAND.

De laatste berigten uit het Noorden melden, dat de Engelsche kruisers in de Witte zee op de meeste punten krachtigen weerstand ontmoeten bij de kustbewoners, de krijg ontvangt derhalve een meer nationaal en voor de Westelijke magten ongunstig karakter. Reeds heeft admiraal *Napier* dien ten gevolge bepaald, dat in strijd met hetgeen tot dus verre op de kusten van Finland is geschied, privaat eigendom voortaan niet meer mag worden aangerand.

DRENTHE.

Assen, 19 Augustus. H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, hebben besloten, dat de honden gedurende vier weken zullen moeten vastliggen in de gemeenten *Rolde, Gieten, Gasselte, Anlo, Borger en Odoorn*. Deze maatregel geschiedt met het oog op het doodbijten van vee in de weide, hetwelk in de laatste tijden onder de genoemde gemeenten heeft plaats gehad en aan losloopende honden wordt toegeschreven.

— Wij haasten ons eene misstelling, in het vorig no. ingeslopen, te herstellen. *J.* (en niet *R.*) *Hommes* te Steendijk heeft op $1\frac{1}{2}$ spint (en niet 11 Ned. roeden) land 8 mudden aardappelen gerooid.

— De Zwolsche Stoombootmaatschappij heeft zich op nieuw tot het Depart. van Binnenl. Zaken gewend, tot het verkrijgen van concessie voor eene stoombootdienst van Zwolle op Zwartsluis, Meppel en Assen en omgekeerd, in verband met den dienst dier maatschappij tusschen Amsterdam en Zwolle. De maatschappij wenscht voor deze bedoelde kanaalvaart te bezigen eene schroefstoomboot, lang 20 el en breed 3 el 70 duim, die, voorzien van eene machine van 15 paardenkracht en van de noodige steenkoolen voor de reis, doch overigens ledig zijnde, slechts 90 duim diepgang zoude hebben. Na daarstelling van een kanaal tusschen Assen en Groningen zou de dienst kunnen worden verlengd naar en van laatstgenoemde stad.

— Wij maken onze lezers attent op den zoo even uitgegeven derden druk van *H. Zschokke's stichtelijke Uren.* Deze uitgave is in groot 8o. formaat met buitengewoon fraaije en duidelijke letters gedrukt en staat gelijk aan de schoonste prachtuitgaven van andere schrijvers, zoodat men zich inderdaad mag verwonderen, dat zulk boekdeel voor den geringen prijs van *f*1.„ verkrijgbaar is. Het bevat de vornaamste vertoogen uit de algemeen bekende *Uren aan den Godsdienst gewijd*, in eene nieuwe voortreffelijke vertaling, en beantwoordt zoo zeer aan den smaak van de vele vereerders van *Zschokke*, dat binnen zes maanden drie drukken noodig waren.

* **Dalen, 13 Aug.** Aan welke onaangenaamheden de landman van de zijde van 's Rijks ambtenaren soms onderworpen is daarvan diene het volgende tot bewijs. Een boer te Nieuw-schoonebeek had gepasseerde donderdag rogge, bij hoorlijk veraccijnsd op de molen aldaar laten malen; daarvan had hij eenige ponden uitgezift, en wilde die naar den bakker aldaar brengen om stoet er van te laten bakken. Een andere boer reed dienzelfden weg met zijn wagen met zand beladen, niets kwaads vermoedende noodigde de laatste den eersten uit, om zijn pakje meel op den wagen te leggen; zij werden door twee ambtenaren ontmoet; een dezer dit pakje meel bemerkende, vroeg den vervoerder: wat hebt gij daar op den wagen? zand was het antwoord. Wat vervoert gij in dien zak? vroegen zij verder — dit is mijn meel zeide hierop de eigenaar. Is dat ook gedekt met document? vroegen de ambtenaren verder. Dit toonde hij door het molenbriefje, het was echter na zonsondergang. Alle vertogen baatten niets, met moeite gelukte het den vervoerder verlof tot het afladen van het zand te krijgen, volstrekt wilden de ambtenaren, dat hij met den wagen met zand beladen, naar het kantoor alhier, vier uren afstands, zoude rijden. Aldaar aangekomen werd het meel gewogen en bevonden nog geen 9 ponden te bevatten, in alle geval vrij van vervoerbillet. De landlieden bekwamen *f* 5-„ schadeloosstelling.

Meppel, 14 Aug. Alhoewel de zucht tot het oprigten van konijnen-fokkerijen aanmerkelijk verflaauwd is, doordien vele dezer dieren spoedig sterven, zoo heeft nogtans de heer *Barler* alhier besloten, zoodanige inrigting op eene groote schaal daar te stellen. Men is druk bezig met het bouwen van een groot locaal, en binnen weinige dagen worden een groot aantal Brabandsche raskonijnen verwacht.

16 Augustus. De boerenwoning van *Willem Roelofs Witte*, te Rouveen, werd eergisteren avond omstreeks 9 ure, in weinige oogenblikken, geheel door den brand vernield. De inboedel, zoomede al het koorn en hooi, zijn eene prooi der vlammen geworden; het huis, hetwelk *Witte* in eigendom toebehoorde, was evenmin als de inboedel tegen brandschade verwaarborgd; de ramp is dus voor den niet zeer bemiddelden man groot. Als oorzaak van dezen brand wordt opgegeven, dat het dochtertje van W. in de klok wilde zien en zoodoende met de lamp, die het in de hand had te nabij is gekomen aan een over de klok hangend papier, waardoor dit onmiddelijk daarop en ook de strooijen zolder in volle vlam stoeg. De overige huisgenooten hadden zich allen reeds te bed begeven.

Haulerwijk, 15 Aug. De eigenaren van de uitgestrekte veenen alhier hebben al de in die veenen groeijende russchen gegeven aan de commissie, die zich te dezer plaatse vereenigd heeft, om in den aanstaanden wintertijd daarvan door de minvermogenden matten te laten weven, ten einde als er geen werk buiten 's huis is, hun werk en brood te verschaffen.

* **Hoogeveen, 17 Aug.** Gelijk in het vorige jaar zal er van wege eenige heeren liefhebbers op Woensdag den 30 dezer bij *R. van Trappen* alhier, weder eene harddraverij plaats hebben — en tot prijs worden uitgeloofd, een brillant zilveren *Tabakskomfoor* — en tot premie eene dito *Tafelschel.*

* **Hardenbergh, 17 Aug.** Onder de roerende goederen, welke deze en gepasseerde week op den huize Heemse publick zijn verkocht, bevonden zich onderscheidene schilderijen van oude, doch meestal onbekende schilders. Hierbij was o. a. een portret, dat verkocht is voor *f* 2 69. De tegenwoordige eigenaar maakt zich sterk, dat dit portret de vermaarde *Kenau Simons Hasselaar* voorstelt en geschilderd zoude zijn door den onsterfelijken *Rembrandt van Rijn*; men verneemt, dat er reeds *f* 600 voor geboden is. Er is tevens een geborduurde deken verkocht voor *f* 50, welke denzelfden dag voor *f* 220 in andere handen is overgegaan. Een foliant, bevattende de werken van *Jacob Cats*, heeft *f* 75 opgebragt; eene oude schilderij, voorstellende een haan met kippen *f* 70, die mede denzelfden avond met *f* 53 winst is overgedaan. Onder de schilderstukken der vorige eeuw, bevond zich ook: een storm op zee, dat, naar men met zekerheid vermeent te weten, geschilderd is op last van wijlen *Christiaan Lodewijk Graaf van Rechteren*, om dien geduchten storm, waarmede Z. H. G. als kommandant op een oorlogsfregat, niet lang na den slag van Doggersbank, in de Spaansche zee heeft te kampen gehad, voor te stellen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mr. J. J. L. van der BRUGGHEN, als Volksvertegenwoordiger.

Onder de volksvertegenwoordigers, die bij de laatste verkiezing niet herkozen zijn, is de man aan 't hoofd dezes genoemd.

Betreurt men, ook zonder geheel met hem in te stemmen, het gemis uit de kamer van den Heer *Groen*, als een der meest bekwame en meest talentvolle vertegenwoordigers, niet minder moet men betreuren het gemis uit de kamer van den braven en opregten *van der Brugghen*: een volksvertegenwoordiger is een publiek persoon: het is daarom van belang den Heer *van der Brugghen* als volksvertegenwoordiger te kennen: — de kiezers moeten worden ingelicht, opdat zij oordeelen, of zij een' waardigen of een' onwaardigen uit de raadzaal van 't vaderland hebben verwijderd, en opdat zij, des overtuigd, dit kunnen herstellen: het stelsel der directe verkiezingen moet niet zijn het middel, om eerzucht te bevredigen of om hartstogten op te wekken, maar het middel, om den braafsten, den kundigsten aan de regering te brengen; daartoe is het noodig de kiezers in te lichten, en, dat de kiezers onderzoeken en oordeelen: dat onderzoek kan dikwijls onpartijdiger plaats hebben zonder dat er eene vacature bestaat dan bij het bestaan derzelve.

Wij laten daarom hier volgen eene beschouwing van den Heer *van der Brugghen*, als volksvertegenwoordiger, en noodigen allen uit, om insgelijks aan dagbladen beoordeelingen van volksvertegenwoordigers in te zenden: alléén door eene bedaarde, opregte en waarheidlievende beoordeeling der volksvertegenwoordigers kunnen de directe verkiezingen worden, wat zij wezen moeten.

Mr. *J. J. L. van der Brugghen*, heeft te Leijden gestudeerd, en reeds daar zich doen kennen als een buitengewoon gelukkig beoefenaar der Regtsgeleerdheid en oude letteren, zoo als o. a. blijken kan uit zijne academische Dissertatie en zijne met goud bekroonde prijsvraag door de Litt. Fac. aan die Hooge School uitgeschreven. Zijn meer dan gewone aanleg, heldere blik, scherp geheugen, en de zoo zeldzame liefde voor de wetenschap, zonder eenige nevenbedoeling, door steeds voortgezette studien gerijpt en ontwikkeld, deden hem al spoedig na het verlaten der academie in aanmerking komen voor publieke betrekkingen: als regter plaatsvervanger is hij de regterlijke loopbaan begonnen: Vervolgens vrederegter, daarna regter van Instructie, is hij ten laatste in 1840, Voorzitter geworden in de Arr. Regtbank te Nijmegen. Ieder die in de gelegenheid geweest is hem daar gade te slaan, zal moeten erkennen, dat hij, zonder iemands regt te verkorten, het sieraad van dat Regterlijk collegie is, en dat het, zoo van iemand, dan zeker van hem waar is, dat die ambt niet hem, maar dat hij dit ambt vereert. Hielden familiebanden en gehechtheid aan eene eenvoudige levenswijs hem niet terug, reeds lang had hij zich ruimer werkkring geopend gezien. Het Prov. Geregtshof van Gelderland plaatste hem meer dan eens op de aanbevelingslijst, toen zijne leden nog op voordragt der Prov. Staten door den Koning werden benoemd. De Hooge Raad had hem ongetwijfeld als eene harer waardig lid aanbevolen, zoo hij niet uitdrukkelijk verzocht had daarvoor niet in aanmerking te komen. Ten vorigen jare door het district Zutphen in de Tweede Kamer gebragt, heeft hij al spoedig bewezen ook daar op zijne plaats te zijn. Gemakkelijkheid in spreken, duidelijkheid van voordragt, gevatheid in de discussien deden hem eene plaats innemen onder de leden, die de Kamer gaarne hoorde; op geen gebied zich vreemd gevoelende, heeft hij gedurende den tijd van zijn lidmaatschap zich de achting en toegenegenheid verworven van alle zijne medeleden, ook van hen, met wie hij in godsdienstige en politieke rigting verschilde. Niet gewoon zijne overtuiging te verbergen, maar integendeel er rond voor uit te komen, deed hij dit echter met die gematigdheid en kieschheid, waardoor hij niemand kwetste, en hierdoor ook was het, dat zijne politieke tegenstanders nimmer afkeerig maakte, maar hen veeleer tot zich trok. Hij sprak nooit dan uit overtuiging; aan alle bijoogmerken was hij vreemd. Verdraagzaam uit beginsel, was hij daarom niet minder ijverig Protestant, en gaf in zijne redevoeringen daarvan meermalen het bewijs van. Dat bleek o. a. bij de dicussien der wet op de kerkgenootschappen, tot welker aanneming hij krachtig heeft mede gewerkt. Ofschoon huide aandeel aan de persoonlijke talenten van den heer *Thorbecke*, was hij steeds een ernstig bestrijder zijner politieke beginsels. Bij

---

bij een groot aantal gewassen kan men er zelfs geen spoor van bemerken, tenzij zij zich onmiddelijk onder aangetaste boomen bevinden.

Deze omstandigheid sluit dus reeds het denkbeeld uit eener condensatie uit den atmosfeer: maar wat kan dan de oorzaak van dit verschijnsel zijn? Deze is zeer eenvoudig, ik heb haar oplettend nagegaan, en onder alle omstandigheden waargenomen, en ik ben zeker, volkomen *zeker*, dat ik haar gevonden heb, even als ik ook zeker ben, dat allen die hunne oogen willen gebruiken het met mij eens zullen zijn.

De oorzaak van deze ontaarding is te zoeken in het buitengemeen groot aantal plantluizen, dat zich dit jaar op eene menigte gewassen genesteld heeft, en wel bepaaldelijk op de pruimboomen, de vlierboomen enz. Men weet, dat als de atmosfeer vochtig is, deze dieren zoo sterk vermenigvuldigen, dat één „wijfje dagelijks 15 à 20 jongen voortbrengt, welke, in dit saizoen bijna alle wijfjes, onmiddelijk zonder bevruchting jongen kunnen voortbrengen.

Deze verbazende vruchtbaarheid kan dus, onder gunstige omstandigheden, dat is bij vochtig en zoel weêr, ten gevolge hebben, dat een wijfje in weinige dagen een geslacht van duizenden voortbrengt. Dit jaar nu was er zulk een groot aantal luizen op de pruimboomen en andere gewassen, dat de meeste blad- en vruchtsteelen er mede bezaaid zijn, men kan zich daarvan nog overtuigen, aangezien men met het bloote oog de overblijfselen dier insekten duidelijk kan ontdekken.

Deze insekten doen reeds veel kwaad door de vruchtensappen te bederven; maar zij veroorzaken nog veel meer schade door hunne uitwerpselen. Dit zijn kleine zwarte bolletjes, en men behoeft de bladen slechts met eene loupe te beschouwen, om te zien hoe zij daarop zijn opgehoopt.

Voorts werpen zij door bijzondere organen een kleverig vocht uit, dat zich niet met het water oplost, en op de bladeren blijft kleeven. Als de wijfjes sterven zijn zij bedekt door kleine roetkleurige uitwassen, die weldra zich met het vocht vermengen, en aldus over de bladeren en stelen verspreid worden.

Men behoeft de aangetaste plaatsen slechts met water te bevochtigen en met den loupe, of nog beter, met het microscoop te beschouwen, om dit te ontdekken, zelfs de pootjes en de huid der doode luizen.

Op de aangetaste boomen zijn deze uitwerpselen in zoo groote mate voor handen, dat geen blad of vrucht er van bevrijd is. Men begrijpt ligtelijk, dat dit kleverig vocht, de poriën der organen verstoppende, de werking dier organen belemmert; dat deszelfs zwarte kleur, aan de zon blootgesteld, zich verhit en de vrucht of het blad doet verdroogen, en, in aanmerking nemende de uitgebreidheid der aangetaste oppervlakte, zal men overtuigd zijn, dat deze oorzaak, die misschien minder de vrienden van het wonderlijke dan den waarnemer bevredigt, voldoende is om de verwoestingen, die men bij deze gewassen opmerkt te verklaren.

HENRI LAMBOTTE, *doctor in de Wetenschappen.*

Zonderlinge weddingschap.

Men schrijft uit San Francisco, omtrent eene zonderlinge weddingschap, het volgende:

„De heer Hughes had voor eene som van 1000 piasters (*f* 2500) gewed, dat hij gedurende tachtig uren zou loopen op eene plank, lang 15 en breed 3 voet, en had ook weldra zijne partij gevonden.

„De plaats waar deze zonderlinge weddingschap zou worden uitgevoerd, was de commercie-straat, digt bij den schouwburg der vereeniging. De ruimte waarin Hughes op zijne plank moest loopen, was door slagboomen afgesloten, en getuigen, die elkander aflosten, hielden het oog op de getrouwe uitvoering der weddingschap. In de nabijheid bevond zich eene zaal voor ruim 100 toeschouwers.

„Den 29 Junij, ten twee ure nademiddag, heeft Hughes zijne wandeling begonnen, die eerst Dingsdag, ten tien ure des avonds moest eindigen, hetgeen juist 80 uren uitmaakte. De toeschouwers betaalden 25 cents entrée, welke prijs voor Dingsdag op 50 cents gebragt werd. In geval Hughes er in dezen tusschentijd van had afgezien, zou de opbrengst aan het weeshuis vervallen.

„Hughes heeft zijne weddingschap gewonnen. Deze man, met buitengewone krachten begaafd, heeft gedurende drie dagen en 8 uren de vermoeijenissen van eene achtereenvolgende wandeling doorgestaan, hetgeen des te moeijelijker was, omdat hij zich in zulk eene kleine ruimte moest bewegen, en bij elke vijf of zes passen terugkeeren; hij heeft den slaap weêrstand geboden en zijne spijzen al loopende gebruikt.

„Om hem af te leiden en tevens aan te zetten, gingen eenige vrienden tusschenbeiden naast hem loopen en met hem spreken. Dingsdag was echter deze prikkeling niet meer voldoende. Zijne beenen werden hoe langer hoe dikker, en

gelegenheid der behandeling van de vraag of het voorstel der 9 leden tot afschaffing van den accijns op het geslagt in overweging zou worden genomen, deed hij zijn gevoelen daaromtrent in bondige en krachtige taal kennen:

„Ik begin", aldus sprak hij den 19 Nov. 1853, „met op den voorgrond te stellen, dat dit wetsvoorstel eene politieke beduidenis heeft. Tot bewijs van die stelling behoef ik niet verder te gaan dan te wijzen op de namen der onderteekenaars. Het is voor ieder duidelijk en blijkbaar, dat dit voorstel het werk is van eene politieke rigting in deze kamer. En nu moet ik verder op het feit wijzen, dat die politieke rigting niet meer is de nationale, de als *nationaal* erkende politieke rigting, die thans gevolgd wordt, en die thans de rigting is van het kabinet belast met het bestuur der zaken. Ik zal niet treden, in een onderzoek van die politieke rigting, welke vertegenwoordigd en beligchaamd is in dit voorstel. Ik heb alle achting, ja hooge achting, voor de personen, die deze politieke rigting langen tijd hebben voorgestaan, ik koester eene hooge achting voor den staatsman, wiens krachtige wil en wiens uitnemende bekwaamheden gewaardeerd moeten worden door een ieder die daarvoor hart en oogen heeft. Ik ben dien staatsman zelf bijzonder dank verschuldigd, en ik verblijd mij hier in deze kamer de gelegenheid te hebben hem voor het oog des volks mijn innigen dank te betuigen voor de opregtheid en de standvastigheid, waarmede het vroeger kabinet en bijzonder het hoofd van dat kabinet gehoor heeft gegeven aan wenschen, die mij bijzonder dierbaar waren ten opzigte van het openbaar onderwijs, door niet het oor te leenen aan stemmen, die ons steeds hadden tegengewerkt, en door met onpartijdigheid regten te erkennen, waarop sinds geruimen tijd aanspraak was gemaakt. Maar dit alles neemt niet weg, dat hunne politieke rigting niet de nationale was of is, en dat ook ik naar deze vergadering gezonden ben, om eene tegen overgestelde politiek, te ondersteunen.

Wanneer dat feit nu daar staat, dan kom ik tot dit besluit, dat het niet wenschelijk is, dat door het in overweging nemen van het voorstel, aan die partij de gelegenheid worde gegeven, om een voordeel te behalen, hetwelk voor haar, in elk opzigt gewenscht zou wezen, tegenover de lijn der politiek, welke dit gouvernement geroepen is te volgen; En uit dat staatkundig oogpunt vooral acht ik het noodzakelijk, dat wij aan de voorstellers zeggen, dat wij eerbied en achting hebben voor hunne personen, maar dat wij niet mogen toelaten, dat aan de politiek van dit kabinet een gevoelige stoot worde toegebragt door een ontwerp, hetwelk dit blijkbaar beoogt."

Bij gelegenheid der behandeling der begrooting voor 1854, drong hij o. a. zeer aan op onderscheidene voorzieningen in onze gevangenissen zoo wel van zedelijken als materielen aard, op werk, ook in de kleine huizen van arrest, en op godsdienstige toespraak, waar dit doenlijk was: ook zeide hij toen nog: „ik wensch de aandacht te vestigen op een punt 't welk mij voorkomt de zorg des Ministers waardig te zijn; ik bedoel de pogingen in den laatsten tijd aangewend, om aan de Nederlandsche matrozen, bij hunne terug komst de gelegenheid te geven, om op hunne beurt, even als de officieren, eene aangename en doelmatige rust te genieten. Het is bekend, dat menschenvrienden zich in dit opzigt de vriend en vader van de Nederlandsche zeelieden hebben betoond; immers men weet, dat *Janmaat* een zorgeloos kind is, voorwien bij zijne terugkomst geene zorg wordt gedragen, en die in handen valt van personen, die hem misleiden, en letterlijk uitplunderen, een schandelijk misbruik makende van zijne goedhartigheid. Het is bekend, dat er zich eene vereeniging gevormd heeft tot het bouwen van een zeemanshuis, waarin men het voorbeeld heeft gevolgd van andere Staten, zij bestaan te Hamburg, Bremen en in Engeland;

„Een tweede punt wensch ik nog ter sprake te brengen. Ik kan vooraf verzekeren, dat hier geene sprake zal zijn noch van Dordtsche leer, noch van Dordtsche vaderen, noch van formulieren, noch van heerschende kerk of iets dergelijks; de zaak is zeer eenvoudig: toen onze vloten nog over de zeeën heerschten, was niet alleen in materiële kracht, niet enkel in het aantal harer vuurmonden, niet enkel in de bekwaamheid der vlootvoogden, of in de dapperheid en onversaagdheid van het scheepsvolk, de reden gelegen, waarom onze vaderen overwinningen hebben behaald, gelijk geen volk in de nieuwere geschiedenis daarop kan roem dragen, maar ook daarin, dat vlootvoogden en zeelieden spreuken kenden, gelijk deze, dat een Koning niet wordt behouden door een groot heir, dat een held niet wordt gered door zijne groote kracht, dat het paard feilt ter overwinning, maar dat er *Een* is, die de overwinning geeft of onthoudt, en haar schenkt aan degenen, die ze bij hem zoeken. Wie herinnert zich niet met aandoening de schoone bladzijden uit onze geschiedenis, gelijk die melden, hoe de *Ruiter*, vóór het gevaar, met zijne equipagie de aandoenlijkste plegtigheid van het Christendom vierde en na de overwinning, nog zwart van kruiddamp, te midden der verslagenen zich nederwierp, om God de eere te geven. Zulke bladzijden doen ons hart goed. Misschien zullen die dagen, niet wederkeeren; maar die gezindheid, zij kan weder worden levendig gemaakt. Ik wilde namelijk aan den Minister van Marine vragen, of wel strikt de hand wordt gehouden aan de reglementen en instructien, waarbij bepalingen nopens de godsdienstoefening op onze bodems voorkomen? Of de Officieren, die deze godsdienstoefening met naauwgezetheid en trouwhartigheid waarnemen, wel gunstig op de rapporten worden vermeld, en of niet soms het tegendeel het geval is? Ik weet dat het onmogelijk is, om in den tegenwoordigen stand der zaken, gelijk bij andere volken, zoo als in Engeland vooral plaats heeft, leeraren der godsdienst of aalmoezeniers te plaatsen op onze bodems; maar zou er niet met mindere kosten kunnen worden gezorgd, dat de matrozen ook geestelijk voedsel ontvingen? Ik wil vragen, of het niet mogelijk zou wezen, om op de bodems ten minste, ten behoeve der twee hoofdgezindheden, waarin de Nederlandsche bevolking gesplitst is, de Roomsch-katholijke en de Hervormde, mannen te plaatsen met den rang van onderofficier, en onder den titel van zieketrooster, of Catechiseermeester, of welken ook, maar uitgelezene mannen, die zich met zelfopoffering wilden mengen onder janmaat, om het volk toe te spreken en met gebed en voorbeeld voor te gaan: er worde zorg gedragen, dat Janmaat in zijne uren van uitspanning zich ook met den ernst des levens kunne bezig houden!

Toen het voorstel der 9 leden au fond behandeld werd, deed hij weder sterk de politieke zijde daarvan uitkomen, doch wees tevens op deszelfs aard, waarom reeds alleen het in zijne oogen verwerpelijk was: „Wat is de *aard* van het voorstel zeide hij? Ik kan het niet beter definiëren, dan door het te noemen eene *lex agraria*, zonder dat ik daarom evenwel de voorstellers zou willen vergelijken met de *Gracchussen*: Wat toch was het eigenaardige kenmerk van die *leges agrariae*, die het Oude Rome zoo dikwerf op zijne grondvesten hebben doen wankelen? Dit: dat zij de bedoeling en de strekking hadden, om het volk te vleijen. Er werd voorgesteld, om voor die hongerlijdende, die beklagenswaardige menigte, die met schulden beladen en in lompen gehuld langs de straten wandelde, en waarvan de schrijvers tafereelen ophangen, gelijk zelfs de heer *Sloet* ze niet geschetst heeft, de lasten te verminderen, niets viel gemakkelijker: men had groote uitgestrektheden gronds, liggende in Wingewesten, die met de wapenen in de vuist de eigendom van het Romeinsche volk geworden waren. Waarom zou men niet aan ieder lijdend natuurgenoot een stukje grond geven, opdat hij een stukje vleesch op tafel zou kunnen hebben? Dit klonk zeer aannemelijk, zeer aandoenlijk. Maar waarom verzette men er zich tegen? Men verzette zich in dien tijd tegen die *leges agrariae*, omdat zij het volk vleiden, omdat men aan die klassen, die zoo beklagenswaardig waren, voorspiegelde, dat al hun ongeluk gelegen was in de omstandigheid, dat zij werkezels waren, terwijl de rijken de hommels heetten, die den honig opaten, door hen bereid. Dat waren gevaarlijke voorstellingen, die, tot daden overgegaan, Rome's val veroorzaakt hebben. Omdat eene dergelijke strekking in alle *leges agrariae* ligt opgesloten, acht ik ze gevaarlijk, en zou er mij steeds tegen verzetten. Ik verzet mij daarom ook tegen dit voorstel, opdat niet ook wij *Gracchussen* mogen maken, door hetgeen inderdaad en in zijn wezen eene *lex agraria* is."

Bij iedere gelegenheid betoonde *v. d. Brugghen* zich een vijand van willekeur er een voorstander van welbegrepen vrijheid. De beraadslagingen over de wet op den vestingbouw, en van die op de inkwartiering leveren daar menig bewijs van: — kortom *v. d. Brugghen* heeft zich in zijne kortstondige parlementaire loopbaan doen kennen als een kundig, eerlijk, ijverig en zelfstandig volksvertegenwoordiger, wel waardig, dat hem andermaal dit mandaat worde opgedragen.

ADVERTENTIËN.

Heden overleed alhier in den ouderdom van 85 jaren en 4 maanden, tot droefheid van hare kinderen, behuwd- en klein-kinderen, Mejufvrouw MARIA KNIPHORST, weduwe van den Heer P. B. PRINS, in leven predikant te Diever.

MEPPEL den 13 Augustus 1854.

J. F. PRINS.
Uit aller naam.

DRIE-MAANDELIJKSCHE COLLECTE voor de ISRAELITISCHE ARMEN.

Op WOENSDAG den 23 dezer.

ASSEN, den 17 Aug. 1854.

De Penningmeester, S. S. COHEN.

De AFDEELING ASSEN van het **Nederlandsch Zendelinggenootschap**, zal op WOENSDAG aanstaande den 23 Augustus hare VERGADERING houden te *ROLDE*. Des voormiddags ten half elf ure zal alsdan de openbare opwekkingsrede in de kerk gehouden worden door Ds. BORGESIUS HEMMES van Eext. Allen, die te Rolde of elders in de omstreken belang stellen in de Zendingzaak worden ter bijwoning uitgenoodigd, terwijl ook na de redevoering gelegenheid zal gegeven worden tot het vernemen van een verslag van de te Rotterdam gehoudene algemeene jaar-vergadering.

ASSEN, 18 Augustus 1854.

De President der Afdeeling,
A. H. PAREAU.

BAL

OP DONDERDAG DEN 24 AUGUSTUS

OP DE ZAAL VAN SCHUT.

AANVANG 7 UUR.

BIJ GUNSTIG WEDER:

MUZIJK

IN 'T STADS-BOSCH TE ASSEN,

OP ZONDAG DEN 20 AUGUSTUS 1854.

O. PETRI te *Rotterdam*, heeft verzonden:

HEINRICH ZSCHOKKE'S

STICHTELIJKE UREN.

DERDE DRUK.

430 pag. Gr. 8°, prijs . . . . . . f 1.-

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 11—18 Aug. *Bev.* M. Scheffer, geb. Pierik, van d.; J. H. Middelbosch, geb. Hubers, van d.; J. Bakker, geb. Boelens, van z. — *Overl.* B. A. ten Cate, m. g. Wedn., 68 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 Aug.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	ƒ 00.00	
„ N. Oml.	68	„	„ 12.00	
dito.	70	„	„ 12.75	
„ „ Old.	68	„	„ 11.75	
„ „ „	70	„	„ 12.35	
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 8.40	
„ „ „	68	„	„ 8.80	
„ „ „	70	„	„ 9.20	
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.00	
„ „	48	„	„ 5.90	
„ Voer	36	„	„ 3.80	
„ „	40	„	„ 4.20	
„ Zwarte	36	„	„ 3.65	
„ „	40	„	„ 4.05	
Garst, N. wint.	54	„	„ 4.80	
„ „ „	56	„	„ 5.15	
„ „ zomer	58	„	„ 0.00	
„ „ knob.	60	„	„ 5.00	

Boekweit, zand	64	N.pd.	ƒ 6.60	
„ „	66	„	„ 7.00	
„ veen	66	„	„ 6.80	
„ „	68	„	„ 7.20	
Paardeboonen . .	ƒ	7.25	à	7.75
Groene Erwten .	„	00.00	à	00.00
Graauwe „	„	00.00	à	00.00
Koolzaad . . .	ƒ	11.25	à	12.25
Gort, grove .	„	9.25	à	9.75
Gort, parel ,	„	9.50	à	9.75
Olie, raap per vat		37.00	à	00.00
Raapkoeken			à	00.00
Lijnkoeken		00.00	à	00.00
Boter ¼ ton. . . .		00.00	à	00.00
Boter ⅛ „			à	00.00

ASSEN, 17 Aug. Rogge ƒ 7,70, ƒ 7,50, ƒ 7,00. Boekweit ƒ 6,75. 6,00, ƒ 5.90. Boter 80 a 85 ct. het N. ℔. Aardappelen ƒ 2,00, ƒ 1,50. Prijs van het Roggebrood ƒ 0,60 de 6 N. ℔.

HOOGEVEEN, 15 Aug. Rogge ƒ 7,70. Boekweit ƒ 7,20. Haver ƒ 4,00; Honig per pond ƒ „00; Boter het N. pd. ƒ 0,75. Zetting ƒ 0,58.

COEVORDEN, 14 Aug. Rogge ƒ 7,00. Boekweit ƒ 6,50. Boter p. N. ℔ 60 ct. Zetting ƒ 0,00.

MEPPEL, 17 Aug. Rogge ƒ 7,60 a ƒ 8,00. Boekweit ƒ 7,20, ƒ 7,35. Boter 1½ N. pd. ƒ 1,22⁵ a ƒ 1,32⁵. Boter per ⅛ vat ƒ 16,00 a ƒ 18,00.

AMSTERDAM, 16 Aug. TARWE en ROGGE bij kleinigheden tot vorige prijzen. Tarwe: 127 ℔ oude witb. Poolsche ƒ 435, 440; 128 ℔ dito ƒ 445; 127 oude bonte dito ƒ 425; 128 ℔ mindere dito ƒ 430; 125 ℔ nieuwe bonte dito ƒ 405, 410; 124 ℔ Sandomirca ƒ 354; 130, 132 ℔ Rostocker ƒ 430, 440; 129 ℔ Vriesche ƒ 355 a/Zaan. Rogge: 119 ℔ nieuwe Pruissische ƒ 246; 126 ℔ Anclammer ƒ 312; 122 ℔ oude Odessa ƒ 265; 120 ℔ nieuwe dito ƒ 262; 122 ℔ nieuwe Holsteinsche ƒ 261; 119 ℔ nieuwe Archangel ƒ 247; 119/23 dito ƒ 250 veil.-conditie; 115, 116 ℔ oude Gedr. ƒ 257, 258. — GARST prijshoudend; 110 ℔ Deensche ƒ 190. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD slap; op 9 vaten Olie in Aug. £ 65½; Oct. en Nov. £ 66, April £ 66½. — LIJNZAAD flaauw; 108 ℔ Archangel ƒ 340; in veiling: 95/100 ℔ BS. Memel ƒ 8⅛ a 8⅜. — RAAPOLIE nagenoeg onveranderd, op 6w. ƒ 39¼; Vlieg. ƒ 38; 1o. Sept. ƒ 37⅞; Oct. ƒ 38, 37⅞; Nov. en Dec. ƒ 38; Mei ƒ 38, [illegible] ƒ 39; 1o. Oct. en Nov. ƒ 37¾. — HENNEPOLIE op 6w ƒ 41½; Vliegend ƒ 40¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks ƒ 78 a 84. — LIJNKOEKEN per 104 stuks ƒ 11½ a 14.

224STE STAATS-LOTERIJ. EERSTE KLASSE.

2de Lijst. No. 18934 ƒ 1250. No. 8483 ƒ 1000. No's. 8655, 9470, 10865 en 15369 ieder ƒ 400. No's 6726, 11244 en 11983 ieder ƒ 200. — 3de Lijst. No. 7113 ƒ 20000. No. 12370 ƒ 5000. No. 9368 ƒ 1250. No's. 607, 2028, 2651, 4925 en 19481 ieder ƒ 1000. No's. 4938 en 19409 ieder ƒ 400. No's. 3543, 8496, 14815 en 19664 ieder ƒ 200. — 4de Lijst. No's. 1172 en 16104 ieder ƒ 400. No's. 13692 en 17614 ieder ƒ 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 Aug. 1854.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	61¹⁄₁₆
„ „	3	„	72⅛
„ „	4	„	90¾
Amort. Synd.	3½	„	89
Handelm.	4½	„	
O. I. Leening	4	„	90¼
Aand. Holl. Spoorw.			70
Aand. Rijn Sp.	4½	„	99¾
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	102
Dito 1828/29	5	„	101
Cert. 1831/33	5	„	85¾
Dito 1840	4	„	79⅝
Dito Stieglits	4	„	78¾
Ins. in Assign.	6	„	60⅜
Cert. van dito	5	„	60⅝

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	69¾
Spanje. Oblig.	1	„	18⁵⁄₁₆
Obligatiën	3	„	38
Binnenl.	3	„	33⁵⁄₁₆
Amortisable			3¾
Bewijz. Coup.			5
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	69[illegible]
„ „ N.	5	„	78¾
„ „	2½	„	34¾
België, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	49
Portug., Oblig.	3	„	37¹⁄₁₆
„	4		
Amerika Bank-Act			3¼

hij schudde ze telkens als iemand die kramp heeft; hij liet ze met lederen riemen slaan. Men wierp hem ook koud water op het hoofd, om zijn aangezigt en vooral zijne zware en brandende wenkbraauwen te verfrisschen. Gedurende de laatste uren ging men verscheidene weddingschappen aan; volgens sommigen zou hij uitgeput neervallen; volgens anderen zou hij bezwijken. Anderen echter wedden, dat hij het zou winnen.

„Tegen 8 ure des avonds was de straat vol nieuwsgierigen, die met ongeduld den uitslag verbeidden. Eindelijk heeft de klok der getuigen tien geslagen en Hughes liep nog! Oogenblikkelijk werd hij in dekens gewikkeld, in een laauw bad gebragt, dat vooraf was gereed gemaakt, en behalve eene buitengewone vermoeidheid en afmatting, die door den slaap gedeeltelijk verdween, heeft, voor zoover wij weten, zijne gezondheid niet geleden.

„Men liet hem echter, nadat hij uit het bad kwam, slechts bij tusschenpoozen slapen, opdat zijn ligchaam niet in een staat van verdooving zou vallen, die noodlottig had kunnen worden.

„De prijs van 1000 piasters en het bedrag der entréeprijzen, zijnde 2000 piasters (ƒ 5000) is Hughes geworden.

„Hij is 40 á 50 jaar, van middelbare gestalte en dikte, maar zeer zenuwachtig; hij is te Londen geboren en woont sedert 17 jaren in de Vereenigde Staten, in de nabijheid van Boston (in den Staat Massachussets). Hij heeft de weddingschap aangegaan, om zich de middelen te verschaffen, ten einde zich tot zijne nabestaanden te begeven, wijl hij in het goudgraven niet geslaagd was. Het is dus geen *tour de force*, maar eene prijzenswaardige daad, en de liefde, die hij de zijnen toedroeg, heeft er niet weinig toe bijgebragt, om zijn moed op te houden."

ANECDOTEN.

De Hertogin de Maine kwam er eens rond voor uit, dat zij veel van gezelschap hield, omdat zij naar niemand luisterde en een ieder naar haar luisterde.

—

De cipier. „Houd je mond, vent! je bent een onbeschaamde rekel!"

De gevangene. „Maar waarom gooi je me dan niet de deur uit?"

—

Een koopman te Londen hechtte aan zijn winkelraam een briefje met de woorden: „*men vraagt een knappe jongen.*" Toen hij 's morgens de deur opende, hing er aan den knop een mandje met een klein jongetje er in, 't welk een briefje aan de regterhand was gebonden, inhoudende: „*hier is het.*"

—

Een Engelsch mechanicus heeft eene maag uitgevonden voor fabrijk-arbeiders, welligt de bewonderenswaardigste uitvinding van onzen tijd. Een gezond man, die de geheele week arbeidt, heeft gedurende die week aan één haringkop genoeg. Men zegt, dat de onderwijzersstand in Duitschland er een op de proef heeft genomen.

—

Er zijn menschen, zoo gelukkig, dat ze als de katten, altijd teregt komen op de pooten. Kleed hen naakt uit en werpt hen in 't water — zij komen weer aan wal, gezond en wel, in een zwart pak, een vilten hoed en met de zakken vol geld.

—

Pligten.

Ieder moet zijne schulden betalen — als hij kan. Ieder moet zijn naaste helpen — als hij kan. Ieder man en elke vrouw moet huwen — als zij kunnen. Ieder moet trachten zijn patroon of klanten te voldoen — als hij kan. Ieder man moet zijne vrouw behagen — als hij kan. Elke vrouw moet haar man behagen — als zij kan. Elke vrouw moet tusschenbeide zwijgen — als zij kan. Elk advocaat moet nu en dan de waarheid zeggen — als hij kan.

—

Mijne lieve Julia, zeide de oude professor H., onlangs tot zijne jonge, vrolijke vrouw, wanneer ik sterf, zoo zijt gij rijk; wanneer gij mij echter bedriegt en met een ander in het huwelijk treedt, zoo kom ik uit het graf aan uw bruidsbed en leg mijne koude hand op u. — O, vrees niets, lieve man! antwoorde het vrouwtje, zoo iets zult gij van mij nooit beleven. —

—

Rimpels. Eene dame die bekend was om haar bedaard karakter, werd gevraagd, hoe zij altijd zoo rustig kon blijven, en antwoordde opgeruimd, dat zij haar gelaat niet door ontijdige rimpels wenschte geplooid te zien. Denk daaraan, dames. Elke keer dat gij uwe echtgenooten bekijft, doet gij een rimpel meer op uwe trekken ontstaan!

GEDRUKT BIJ GRATAMA, TE ASSEN.